

αθροεύουσιν καὶ ἀκριβῆ γλῶσσαν γεγραμμένα ἢ μεταφρασθέντα ἀναγνώσματα ὠφελιμώτατα τῇ σπουδῇ νουθεσίᾳ, καὶ πολλῶν καὶ ἀξιολόγων βιβλίων συμπληροῦνται τὴν ἑλλειψιν.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἐν Μιδιολάνῳς ὑπῆρξέ ποτε ἰατρὴς, ὃς τις ἐνθουσιασθεὶς εἰς τὴν ἰατρικὴν τῆς παρχροσύνης κατὰ τὸν ἀπὸλουθὸν τρόπον ἔδωκε τὸν πάσχοντα εἰς πάλον, τὸν ὅποιον ἔστηνον κατὰ κάθετον ἐν μέσῳ λίμνης βυθώδους, εἰς ἣν ἐβύβιζον τὸν ἀσθενῆ, κατὰ τὸν βαθεῖον τοῦ πύθους του. Ἀφινον δὲ αὐτὸν εἰς τὴν κατάσταση αὐτὴν ἑωτοῦ ἡ πείνα ἢ τὸ ψύχος τὸν ἐπαναφέρει εἰς τὴν ὑγίαν του κατάστασιν. Μεταξὺ τῶν ἀσθενῶν τούτων εὐρέθη τις, ὃς τις, διαικνίας πολλὸν χρόνον εἰς τὸ λουτρὸν τοῦτο, ἤρχισε νὰ διδάσκει βελτιώσεως· διὸ ὁ ἰατρὸς, ἐπὶ τῇ παρχροσίᾳ του, ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν νὰ περιπατῇ εἰς τὴν οἰκίαν καὶ τὴν αὐλὴν του, ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ ὅπως τοῦ μὴ θέτῃ τὸν πόδα του ἐξω τῆς εἰς τὴν λεωφόρον ἐρούσης πύλης· ὁ πάσχων ὑπεσθέθη τοῦτο καὶ ἐτέλεσε τὸν λόγον του. Ὅτε ἡμέραν τινα οὗτος ἦτον εἰς τὴν πύλιν θηρευτὴς τις διήρχετο ἐφιππος ἔχων εἰς τὴν χεῖρα ἰέρικα, κύνας καὶ πᾶσαν τὴν ἀναγκαίαν ἀποσκευὴν. «Κύριε, ἐκραξεν αὐτῷ ὁ παρχρὼν, μὴν λέξιν, σὲ παρακαλῶ. Τί εἶναι αὐτό; τὸν ἐρώτησεν· εἰς τί χρησιμεύει ἐκεῖνα, τὸ ὅποιον φέρεις ἐκεῖ;» ἀπέτεινε δὲ καὶ ἄλλας παρενοχλαστικὰς ἐρωτήσεις. Ὁ εὐπατρίδης ἔσχε τὴν ἀγαθότητα ν' ἀπαντήσῃ εἰς αὐτὸν ἐν λεπτομερείᾳ. — Ἰδὲ ζῶον, ἐφ' οὗ λέγεται, ὀνομάζεται ἵππος, καὶ διατηρῶ αὐτὸν πρὸς διασκεδαστὴν μου, τὸ δὲ πτηνὸν τοῦτο ὀνομάζεται ἱεὺς καὶ συλλαμβάνει ἱπτάμενος ὄρνυγας καὶ πέρδικας· οἱ δὲ κύνες οὗτοι εἰναι θηρευτικοί, ἀνακαλύπτοντες τὰ θηρευόμενα ζῶα ἢ πτηνά. — Καλλίστα, λέγει ὁ παρχρὼν ἀλλὰ πόσον δύναται ν' ἀνέβῃ ἐξ ἑξῆς τῶν θηρευομένων ὑφ' ὑμῶν κατ' ἑτος πτηνῶν; — Δώδεκα ἕως δεκαπέντε λουδοβίκια χρυσά. — Πόσον δαπανᾷται διὰ τὴν διατήρησιν τῶν πτηνῶν τῶν ἵππων καὶ τῶν κυνῶν; — Ἰσως δεκαπεντάκις περισσότερο. — Ἀπομακρύνθητε λοιπὸν, ἀπεκρίθη ὁ παρχρὼν, τὸ ταχύτερον, πρὶν ἢ ὁ ἰατρὸς μου σὲ ἰδῇ· ὅστις ἐμὲ μὲν ἔδωκε διὰ μικρὰς αἰτίας μέχρι τῆς ζῶνης εἰς τὴν λίμνην, ὑμᾶς δὲ θέλει δέσει μέχρι κεφαλῆς, ἐὰν μάθῃ τὴν ὅποιαν κάμνετε κακὴν χρῆσιν τοῦ πλούτου σας.

— Ὁ Καλῖφης Ἐγιάγης, ὃς τις ὑπῆρξεν ἡ φρίκη καὶ ὁ τρόμος τῶν λαῶν διὰ τὰς ἐμώτητάς του, διέτριχε τὰς εὐρείας πεδιάδας τῆς αὐτοκρατορίας του ἐνυθεράποντων καὶ ἀνευ διακριτικοῦ σημείου. Ἀπατήσας δὲ ποτε Ἀρχὸν τῆς ἐρήμου πρὸς αὐτὸν εἰ-

πε — φίλε, ἐπεθύμουν νὰ μάθω ἀπὸ σέ, τί ἄνθρωπος, εἶναι αὐτός ὁ Ἐγιάγης, περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλοῦσι τόσοι πολλοί; — Ὁ Ἐγιάγης δὲν εἶναι ἄνθρωπος, ἀπεκρίθη ὁ Ἀρχὸς, ἀλλὰ τίγρις, θηρίον ἀνήμερον. — Τί ἀποδίδουσιν εἰς αὐτόν; — Πλήθος ἐγκλημάτων· χαίρει διὰ τὸ χεόμενον αἷμα τῶν ὑπηκόων του. — Τὸν εἶδες ποτέ; — Ὅχι; — Ὑψώτε λοιπὸν τοὺς ὀφθαλμούς σου, εἶναι αὐτός, μεθ' οὗ ὁμιλεῖς. — Ὁ Ἀρχὸς, χωρὶς νὰ δεῖξῃ τὴν παραμικρὰν ἐκπληξιν, λέγει εἰς αὐτὸν θαρρόαλῶς. — Ἀλλὰ σὺ γνωρίζεις πῶς εἰμί; — Ὅχι. — εἰμί ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ζαδαίρου, τῆς ὁποίας ἕκαστος ἀπόγονος γίνεται πατέρων μίαν ἡμέραν τοῦ ἔτους· σήμερον δὲ εἶναι ἡ ἡμέρα μου. — Ὁ Ἐγιάγης ὑπερβείδωσεν ἀκούσας τὸ τόσο πνευματώδες δικαιολόγημα καὶ τὸν συνεχώρησεν.

— Ἰωάννης Λουδοβίκος Ἐλισάβετ ἐκ Κανδιάρχου ἔμαθεν ἀπὸ τῆς κοτίδος του νὰ διακρίνῃ τὰ γράμματα. Κατὰ τὸν τριακοστὸν μῆνα τῆς ἡλικίας του ἐγνώριζεν ὅλα, τὰ τε κεφαλαῖα καὶ τὰ μικρά, κατὰ δὲ τὸ τρίτον ἔτος ἀνεγίνωσκεν ἀκριβῶς Λατινικὰ καὶ Γαλλικὰ ἐντυπὰ ἢ χειρόγραφα. Κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος ἐξεμάθη τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν, καὶ τὸ ἐπὶ οὖν, μετέφραζεν ἀπροσκόπτως τοὺς δυσκολωτέρους συγγραφεῖς. Κατὰ δὲ τὸ ἕκτον ἔτος ἀνεγίνωσκε Ἑλληνικὰ καὶ Ἑβραϊκὰ. Ἠξυριεν ἕκτοτε τὰς ἀρχὰς τῆς ἀριθμητικῆς, τῆς ἱστορίας, τῆς γεωγραφίας, τῶν σμμάτων καὶ νομισμάτων. Ἐν δικαστήματι τεσσάρων ἐβδομάδων κατώρθωσε νὰ γράφῃ εὐχερῶς καὶ εὐκόλως. Τὸ Μορπελλιέρν, ἡ Γρενοβλῆ, τὸ Λούγδουνον, εἰ Παρίσιοι αὐτοὶ ἐθαύμασαν τὰς προόδους, τὰ πρῶτα πλεονεκτήματα καὶ τὴν ἑκτασιν τῶν γνώσεών του. Ἀνεγνώσε πλῆθος ποιητῶν, ρητόρων, ἱστορικῶν, φιλοσόφων, γραμματικῶν, ἐν ἡλικίᾳ καθ' ἣν τὰ ἄλλα παιδία μόλις ἤξεύρουσι νὰ βαπτίζωσι τὴν γλῶσσάν των. Ἀλλὰ τὸ μικρὸν τοῦτο ὕψος ἐξέλιπεν ἅμα φανέν, ἀποθανόν ἐπταετίαι.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Μεταξὺ τῶν δημοσίων τελετῶν δευτερογενῶν εἰσὶν ἐφαῖδρονον καὶ ἐκόσμου τὴν βίαν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, ὑπῆρχον τινὲς ἀρχαῖαι αὐταὶ καὶ μόναι ὅπως ἀποδείξωσιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἦν ἡ βασιλὶς τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ. Ὁραῖον ἦν ἀναμνηστικὸς τὸ θέαμα, ὅταν μυριάδες ἀνδρῶν, ἐφ' ὅλων τῶν ἐσχατιῶν τῆς Ἑλληνικῆς γῆς συρρέουσάντων, περιεκάθητο θαυμάζοντες τῶν νέων τὴν ῥώμην καὶ τὸ πλαστικὸν κάλλος, καὶ ἑσπερον τὸν εἰς τὸν δρόμον, τὴν πάλιν καὶ τὸ παγκράτιον ἀριστεύσαντα. Ἀλλ' ὅτε σιμνὸς προήρχετο ὁ Ἡρόδοτος, καὶ ἀνεγίνωσκε τὴν ἀθανάτου πράξεις διηγουμένην ἀθάνατον ἱστορίαν του, ὅταν χρυσὴν λυρὴν κρούων ὁ ποιητὴς ἐψάλλεν ἐνθουσιώδεις συνθέσεις, καὶ τὸ πῦρ τῶν ἑπῶν του μετιδίδοτο εἰς τοὺς ἀκροωμένους, καὶ αἱ μυριάδες τῶν Ἑλλήνων χειροκροτοῦ-

σαι καὶ ἀνευφημοῦσαι, τὸν ἑσπερον διὰ δάρνης, ὅταν τὴν εὐκλειαν ταύτην ἐπεζήτουν Σοφοκλεῖς καὶ Αἰσχύλοι, καὶ μετ' αὐτοὺς καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ μεγάλοι, καὶ οἱ Διονύσιοι τῶν Συρακουσῶν, τότε ἐδύνατο νὰ σεμνύνηται ἡ Ἑλλάς ὅτι οὐ μόνον τῆς δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ τῆς διανοίας εἶχε τὸ σκῆπτρον.

Τὰς εὐκλείας ταύτας διὰ τὴν Ἑλλάδα τελετὰς ἀνεώσσε κατὰ τὸ λῆγον θέρος ἡ ἀδελφὴ Ἑπτάνησος στέψασα δημοτελῶς ὡς ΠΟΙΗΤΗΝ τὸν πρῶτον αὐτῆς ἄρχοντα, τὸν ὑψηλότετον πρόεδρον τῆς Γερουσίας, Κόμητα Κανδιανὴν Ῥώμαν.

Τὴν 26 Ἰουλίου συνέδρευσεν εἰς τὴν περιφανῆ αἴθουσαν τοῦ Ἰονίου Πανεπιστημίου, ἥτις φέρει τὸ κλασικὸν ὄνομα Ὀλυμπος, πλῆθος ἀπειρον, ἐνταυτῷ δὲ καὶ ἐκλελεγμένον, πᾶσα ἡ τῶν νήσων ἀριστοκρατία, τῆς τε γενετῆς καὶ τῆς διανοίας, ὑπερτάτους ἀντιπροσώπους ἔχουσα τὸν Μουστοξύδην, τὸν Θωμαζέον, τὸν ποιητὴν Σωλομόν, τὸν Βράϊλαν, καὶ τοσούτους ἄλλους, ἐφ' οἷς δικαίως ἐγκαυχᾶται ἡ Ἑπτάνησος, καὶ τὴν συνέλευσιν προέδρευσεν ὁ Παιδεονόμος ἄρχων, Στέφανος Παδοδάς.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἀνευφημιῶν τοῦ πλῆθους ἐγερεθεὶς ὁ πρόεδρος τῆς Ἰονίου Βουλῆς, Κ. Πέτρος Βράϊλας, στέμμα δάφνης διὰ χειρὸς ἔχων, ὡς νέος τοῦ Ἀπόλλωνος Ἱεροφάντης, ἐπρόσφερεν αὐτὸ εἰς τὴν αὐτοῦ Ὑψηλότητα, τὸν Κ. Κανδιανὸν Ῥώμαν, καὶ ἐν ὀνόματι πάσης τῆς ὀμηγύρευς τὸν ἀνεκήρυξε ΠΟΙΗΤΗΝ. Γενικαὶ χειροκροτήσεις ἐδέχθησαν τὴν στέψιν ταύτην, τὴν διεδέχθησαν δὲ ἐκφωνήσεις διαφόρων φιλολογικῶν καὶ ποιητικῶν συνθέσεων, ἐν αἷς ἐξόχως ἀξιομνημόνευτοι ἐφάνησαν ὁ Λατινικὸς διθύραμβος τοῦ ἱππότου Ἀλεξάνδρου Δαμασκηνοῦ, ὁ εἰς τὰς Μούσας ὕμνος τοῦ Δόκτορος Τρύφωνος, καὶ ἡ Σαπφικὴ ᾠδὴ τοῦ Κ. Λυβέρδου, τοῦ γνωστοῦ συγγραφέως τῆς «Ποικίλης Στοᾶς».

Ἡ τελετὴ αὕτη βαθεῖαν ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν ἐφ' ὅλων τῶν παρευρεθέντων, καὶ εἰς τὸ στάδιον τῆς διανοητικῆς πάλης δεικνύουσα καταβαίνοντας τοὺς τὴν πρώτην κοινωνικὴν κατέχοντας θέσιν, ἀπέδειξε πόσον οἱ διανοητικοὶ ἀγῶνες τιμῶνται παρὰ τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, καὶ ἐνεψύχωτεν ἐνθουσιάζουσα πάντας τοὺς εἰς τούτους ἀλειφομένους.

ΤΟ ΤΥΦΛΟΝ ΠΑΙΔΙΟΝ ΑΠΟΘΝΗΣΚΟΝ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Charles Swain).

I.

*ὦ μητέρα μου! ὦ ἀδελφὴ! δὲν εἶσθ' ἐμοῦ πλησίον;
Οἱ κακλισμένοι ἀγρυπνοῦν, ὦ μητέρα, ὀφθαλμοί μου.
Ποθῶ νὰ σὲ ἀκροασθῶ· τὸ θνητὸν σου παιδίον.
Κυλόγησε, ἀναχωρῶ ἐκ ταύτης τῆς ἐρήμου!
ὦ μητέρα, τὸ λευκόν με ἔφεραν τὸ νέον;
Ἐνόμιζον ὅτι τὴν γῆν πρὶν ἀποχαιρετίσω
Τὸ μῦρον τοῦ νεοθαλοῦς φυτοῦ μου ποτὲ πλῆον
Ποτὲ δὲν θὰ ῥοφήσω.

II.

Μυστηριώδες ἄρωμα ἀπὸ τοῦ κάλυκος τοῦ
Πάντου' ἐθάρρουν μ' ἔθιγε τὸ βάθος τῆς καρδίας.
Μεθ' ὅλης κατερχόμενον τῆς ὀρπύτης τοῦ
Ποτὲ δὲν μ' ἐπροξένησε τὸ ἔαρ ὀρμητικῶς.
Συμπάθει' ἀνεξήγητος, ὥροϊον αἰσθημά τι
Κατεῖχε τὴν καρδίαν μου, τὸν θρόνον τοῦ δακρύου
Ὅς ἡσθάνομην πίπτοντα, καὶ ὁ θρόνος ἐκυμάται
Ἐπὶ τοῦ λευκοῦ!

III.

Ὅταν λοιπὸν ἡ σκοτεινὴ ζωὴ μου τελειώσῃ,
Καὶ τὸ τυφλὸν παιδίον σου ὁ τάφος ὅταν κρύψῃ,
Χρῆος σεπτὸν, ὦ μητέρα μου, ἡ χεὶρ σου θὰ πληρώσῃ
Ἐὰν ἐπὶ τοῦ τάφου μου λευκότης τι ῥίψῃ.
Τὸ ἄνθος τοῦτο θ' ἀναβῇ ὅπου καὶ ἡ ψυχὴ μου,
Καὶ εἰς τοὺς πόδας τοῦ Θεοῦ ἐκ νέου θὰ βλαστήσῃ
Αὐτὸ, ὅταν ἀνοίξωσιν ἐκεῖ οἱ ὀφθαλμοί μου,
Τὸ φῶς μου θ' ἀπαντήσῃ.

IV.

Μὴ κλάψῃς, μητέρα μου, ἐὰν ἐγὼ ἐμπρὸς σου κλαίω.
Τὰ δάκρυά μου δὲν γεννᾷ ἐνδομυχοῦς ὀδύνη.
ὦ! διὰ τί νὰ θλίβωμαι ἐνῷ ἐπάνω πλέω,
Ἐκεῖ, πρὸς τ' ἄστρα' ὅπου φῶς ὑπάρχει καὶ γαλήνη;
Ἀλλ' ἀγαπῶ, ἀλλ' ἀγαπῶ, ὥστε θαρρῶ τὸ σκότος
Μὲ εἶν' εὐχάριστον ἐδῶ, καθὼς τὸ φῶς ἐπάνω.
Πῶς θὰ εὐρῶ τὸ φίλτρον σου ἐκεῖ, εὐσυναιδότης
Δὲν τὸ καταλαμβάνω.

V.

ὦ! μίαν ἢ καρδίαν μου ἠγάπησε μητέρα.
Ὡς τὴν καρδίαν σου ἡ γῆ δὲν περιέχει ἄλλην.
Δι' ἄλλην ἢ ἀγάπην μου δὲν ἦτο θερμότερα.
Μὲ τί καρδίας, μητέρα μου, μ' ἐπαρηγόρουν πάλιν.
Πάσαν αὐγὴν Κυριακῆς, τὸ ταπεινὸν μου μῆμα
Κλίνουσα μ' ἄνθη θὰ κοσμήσῃ, μὲ δάκρυα θὰ λούσῃ,
Πλὴν τὴν εὐχαριστοῦσάν σε φωνὴν μου εἰς τὸ κύμα.
Τῆς αὖρας δὲν θ' ἀκούσῃς.

VI.

Πολλάκις αἱ ξανθόχρυσοι ἀκτίνες τοῦ ἡλίου
Θέλουν εἰς τὴν νεκρόσιμον οἰκίαν μου εἰσδύει,
Ὡς βλέμμα τ. τοῦ Πλάστου μας τοῦ μετὰ ταῦτα βίου
Τὴν αἰώνιαν χαρμονὴν εἰς τὴν ψυχὴν μνηύει.
Καὶ τὰ πτηνὰ τοῦ ἔαρος συχνὰ θὰ κελαδῶσι,
Τὸ τρυφερόν των μῦσμα τὸ στόμα των θὰ χύνῃ,
Ἐνῷ ὡς μέμμερον αὐτὰ τὰ χεῖλη θὰ σιγῶσι
Καὶ πᾶσά μου ὀδύνη.

VII.

Συχνὰ τὰ μέλη μου ἰδρῶς, ὦ μητέρα, βρέχει κρύος,
Ὅταν μὲ ἔρχετ' εἰς τὸν νοῦν τοῦ τάφου ἡ ἰδέα.
Καὶ προσπαθῶ, καὶ προσπαθῶ σφυδρῶς, ἐναγωνίως,
Μὴ μὲ ἐκρύψῃ ἡ πνοὴ ποτὲ ἡ τελευταία.
Θέλει μὲ σώσῃ ὁ Θεός, θέλει μὲ βοηθήσῃ,
Ναί θέλει παρηγορηθῇ ἡ τρέμουσα ψυχὴ μου.
Εἰς τὴν πρὸς σὲ ὀπακοὴν μὲ εἶχε ὁδηγήσει,
ὦ μητέρα, ἡ ζωὴ μου!

VIII.

Ἄ! σφίγξ με καλῆτερα εἰς τὰ θερμὰ σου στήθη!
Τὴν φλέγουσάν μου κεφαλὴν ἀνόρθωσα... ὦ! πέσον
Πρὸς σὲ ἀγάπη, μητέρα μου, ἐντός μου ἐπεχύθη!
Πᾶλλ' ἡ καρδία μου παλμοὺς ἀγάπης πρὶν παγώσῃ.
Ὅταν ἐπάνω ὁ Θεὸς τὸ φῶς τοῦ με χαρίσῃ,
Καὶ ἐπιβλέψω πρὸς τὸ φῶς ἐγὼ τοῦ παραδείσου,
Τί δεύτερος παράδεισος! εἶν' μὲ ἀπαντήσῃ,
ὦ μητέρα, ἡ μορφή σου!

Μάντζεστερ. Σεπτέμβριος 1853.

Χ. Α. Παρμενίδης.